

GRAU EN CIÈNCIA POLÍTICA I GESTIÓ PÚBLICA GRAU EN SOCIOLOGIA

101100 CIÈNCIA POLÍTICA

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Ciència Política
Codi	101100
Crèdits ECTS	12
Curs i període en el que s'imparteix	Primer Curs Anual
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	català/castellà (segons normativa vigent)

Responsable de l'assignatura

Nom professor/a	Dr. Jordi Argelaguet i Argemí
Departament	Ciència Política i Dret Públic
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B3-079, Fac. de Ciències Polítiques i de Sociologia
Telèfon (*)	93 581 24 11
e-mail	jordi.argelaguet@uab.cat
Horari de tutories	Consultar web de la facultat

2. Equip docent

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

3.- Prerequisits

L'estudiant ha de tenir l'hàbit de llegir, almenys, un diari d'informació general, seguint especialment les notícies de caràcter de política nacional i internacional, així com els articles d'opinió sobre qüestions polítiques enteses en el seu sentit més ampli.

L'estudiant ha de tenir nocions d'informàtica bàsica (processador de textos, full de càlcul i navegador).

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura té un caràcter de formació bàsica. Això vol dir que serveix de fonaments a partir dels quals es bastirà tot el grau de Ciència Política i Gestió Pública. Els objectius bàsics del curs són que l'alumnat conegui els conceptes fonamentals de la disciplina; que adquireixi capacitats analítiques aplicables a la política i que sigui capaç d'expressar i defensar documentadament els seus punts de vista sobre les diverses qüestions polítiques més rellevants.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Diferenciar les teories principals de la disciplina i els seus diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfoc teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos.

Resultats d'aprenentatge

- 1.1 Descriure i emprar adequadament els principals conceptes en l'àmbit de l'estudi de les relacions entre la política i la societat: regulació del conflicte social, poder polític i legitimació, sistema polític.
- 1.2 Exposar els elements clau que expliquen l'aparició de l'estat i la seva evolució (de l'Estat absolut a l'Estat del Benestar).
- 1.3 Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques.
- 1.4 Definir el concepte de democràcia, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
- 1.5 Definir el concepte de dictadura, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
- 1.6 Analitzar i valorar críticament el funcionament de les diferents institucions polítiques estatals.
- 1.7 Exposar les formes de govern que emanen de les

	diferents relacions que poden tenir els poders de l'Estat. 1.8 Descriure els sistemes electorals i avaluar les conseqüències de la seva posta en marxa. 1.9 Descriure els actors polítics i valorar críticament el seu comportament polític en diferents contextos sociopolítics i històrics.
Competència	C1 (b) Descriure el fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de llurs causes i llurs efectes.
Resultats d'aprenentatge	1.1. (b) Definir els conceptes de la ciència política relatius a aquests fenòmens.
Competència	C5 (b) Aplicar els conceptes i enfocaments de la ciència política, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posta en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
Resultats d'aprenentatge	5.1. (b) Demostrar si aquestes polítiques provoquen conflictes o responen a un consens. 5.2. (b) Emprar aquesta demostració per interpretar com es posa en pràctica una decisió política.
Competència	C9 (b) Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
Resultats d'aprenentatge	9.3. (b) Distingir els conceptes de la ciència política relacionats amb aquests problemes. 9.4. (b) Distingir entre les anàlisis de la ciència política i els judicis de valor sobre la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
Competència	CT3 (a) Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica
Resultats d'aprenentatge	
Competència	CT8 (a) Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
Resultats d'aprenentatge	

Competència

CT9 (a) Mostrar una bona capacitat de transmissió d'informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CT10 (a) Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per tal de portar a terme la tasca prevista.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CT13 (a) Treballar autònomament.

Resultats d'aprenentatge

Competència

T3 (b) Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb un tutor o assessor.

Resultats d'aprenentatge

Competència

T5 (b) Avaluar la qualitat del propi treball

Resultats d'aprenentatge

Competència

CG 1. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CG 2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CG 3. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones, i situacions.

Resultats d'aprenentatge

6.- Continguts de l'assignatura

1. La política: els conflictes socials i la seva regulació. La política com a estructura, procés i resultat.
2. La política i el seu coneixement científic.
3. El poder polític: poder, força i autoritat. Els components del poder polític. Teories sobre el poder.
4. Les formes de legitimació. El predomini de la legitimació democràtica.
5. Les institucions polítiques modernes: l'estat absolut, l'estat liberal i l'estat del benestar.
6. L'estat i la nació. Concepte de nació i el nacionalisme.
7. La distribució territorial del poder de l'Estat: estats unitaris i estats compostos. La federació, l'autonomia i la descentralització.
8. L'estat entre la descentralització i la globalització.
9. La dictadura. Formes de dictadura i la caiguda de les dictadures.
10. La democràcia. Concepte normatiu i empíric de democràcia. Models de democràcia (majoritària i de consens). Els reptes de la democràcia.
11. Les formes de govern: origen i evolució de la "divisió de poders". Les relacions entre el poder executiu i el poder legislatiu. El presidencialisme, el parlamentarisme i altres formes de govern.
12. El poder legislatiu: evolució històrica de l'estructura i funcions del Parlament.
13. El poder executiu: evolució històrica de l'estructura i funcions del Govern. La figura del cap d'estat: monarquia i república.
14. El poder judicial: evolució històrica de l'estructura i funcions dels Tribunals de Justícia. El control de constitucionalitat de les lleis.
15. L'elecció i l'agregació de preferències: els sistemes electorals. La votació del president i l'elecció de l'assemblea. Els elements, les regles i les seves conseqüències polítiques.
16. La socialització política: fases i agents socialitzadors i la seva influència en les actituds.
17. La cultura política. Concepte i tipus. El capital social i el rendiment institucional.
18. Les ideologies polítiques: concepte i usos.
19. Les principals ideologies contemporànies: el liberalisme, el conservadorisme, el socialisme, el fonamentalisme, el feminisme i l'ecologisme.
20. El comportament polític individual i col·lectiu. Formes de participació. La lògica de l'acció col·lectiva.
21. El comportament electoral i els models d'anàlisi dels resultats electorals.
22. Els partits polítics: formació, funcions i tipus de partits. Els sistemes de partits.
23. Els grups d'interès i els moviments socials.
24. El sistema polític en funcionament: les polítiques públiques. Actors, escenaris i problemes. El paper de l'administració pública.
25. La gestió i l'avaluació de les polítiques públiques.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La dedicació de l'estudiant a aquesta assignatura es divideix en diversos tipus d'activitats, cadascun d'ells amb un pes determinat d'hores de treball.

La metodologia docent s'adequa a aquest repartiment del treball.

Aquesta assignatura és de 12 ECTS, és a dir, implica una dedicació total de l'estudiant de 300 hores, distribuïdes en:

- Les activitats dirigides són activitats a l'aula, amb la presència del professor i poden consistir en classes magistrals (amb el suport de TIC i amb la possibilitat de desenvolupar debats en gran grup); en seminaris de discussió de les lectures obligatòries en grups més reduïts i en sessions més orientades a qüestions pràctiques, en les que s'analitzaran casos, problemes i exemples relatius al temari del curs. Aquestes activitats representen al voltant del 35% del total del treball exigít.
- Les activitats supervisades són activitats dutes a terme per l'estudiant fora de l'aula d'acord amb un pla de treball dissenyat i posteriorment tutoritzat i avaluat per part del professor. En concret, l'estudiant haurà de fer un treball sobre la seva assistència a un ple de l'Ajuntament del seu municipi, d'acord amb les instruccions que s'explicitaran a classe. Així mateix, durant el curs, l'estudiant haurà de llegir quatre obres rellevants en la ciència política, en relació a les quals haurà de fer un control de lectura consistent en respondre a classe a una o diverses preguntes sobre el text llegit i, a més, assistir i participar activament en un debat sobre el text. També s'hi inclouen les tutories conjuntes i altres activitats anàlogues de seguiment de curs. Aquestes activitats representen, aproximadament, el 10% del treball exigít.
- Les activitats autònomes són totes aquelles activitats que fa l'alumne pel seu compte i d'acord amb les exigències del curs per tal de superar amb èxit l'assignatura, tals com lectures bàsiques i complementàries, estudi dels apunts de classe o totes aquelles altres activitats que complementen la formació que s'assoleix en aquest curs.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

101 hores (33.7%)

Classes magistrals amb ús de les TIC i debat en gran grup	88 hores	Veure programació assignatura
Pràctiques a classe, comentari de taules, estudi de cas.	9 hores	Veure programació assignatura
Debats sobre les lectures obligatòries	4 hores	Veure programació assignatura

Supervisades

30 hores (10%)

Lectura i preparació dels 4 textos	16 hores	
------------------------------------	----------	--

que seran objecte respectivament d'un control a classe.		
Assistència al Ple de l'Ajuntament	4 hores	
Redacció del treball del Ple	8 hores	Veure programació assignatura
Tutoria inici de curs	1 hora	
Tutoria inici segon quadrimestre i comentari de l'examen	1 hora	

Autònomes

154 hores (52.3%)

Estudi del temari de l'assignatura	157hores	
Lectures complementàries		

8.- Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es compon de les parts següents:

- Quatre controls de lectura, cadascun d'ells val el 10% de la nota final (el 40% en conjunt).
- Un treball sobre el ple d'un ajuntament, el 10%
- Un examen parcial del primer quadrimestre, el 25%
- Un examen parcial del segon quadrimestre, el 25%

Consideracions importants:

- Per aprovar un control de lectura, cal haver assistit al debat corresponent.
- Per aprovar l'assignatura, és condició necessària però no suficient superar ambdós exàmens parcials. Si hom suspèn un dels dos exàmens, l'assignatura no està aprovada.
- El fet de presentar-se a un dels dos exàmens o haver-se presentat a TRES dels controls de lectura, o a DOS controls de lectura i el treball sobre el ple de l'Ajuntament, eximeix l'estudiant de la qualificació de "NO PRESENTAT".

L'examen del primer quadrimestre serà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb l'antelació suficient.

L'examen del segon quadrimestre serà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient.

Les dates dels controls s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura (veure Campus Virtual).

La data darrera de lliurament del treball sobre el ple de l'Ajuntament és el 30 d'abril de 2010.

Els estudiants que no haguessin superat el primer o el segon examen (o ambdós exàmens) tindran l'oportunitat d'acollir-se a les **activitats de compensació**, és a dir, podran tornar a fer els exàmens suspesos el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre.

Els estudiants que havent superat els dos exàmens no hagin assolit la nota mínima global per superar l'assignatura, tindran l'oportunitat de tornar a fer un dels dos exàmens (o els dos, si fos necessari) per tal d'apujar la nota de manera que en el còmput final els quedi l'assignatura aprovada.

Els controls de lectura i el treball sobre el Ple de l'Ajuntament no es poden tornar a fer.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENENTATGE

Control de lectura 1. Lukes.	2	1.1.
Control de lectura 2. Maquiavel.	2	1.1.
Control de lectura 3. Macpherson.	2	1.2, 1.4.
Control de lectura 4. Bobbio	2	1.6.
Examen parcial i alliberatori del primer quadrimestre	2	1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5, 1.6., 1.7., 9.4. (b)
Examen parcial i alliberatori del segon quadrimestre	2	1.8., 1.9., 5.1 (b), 5.2. (b)
TOTAL	12 hr	

9- Bibliografia i enllaços web

1) Llibres de referència i consulta bàsics:

Downs, A. i altres. 1992. *Diez textos básicos de Ciencia Política*, Barcelona: Ariel. [diverses edicions]

Caminal, M. (ed.). 1998. *Manual de ciència política*, Madrid: Tecnos-UAB-UB.

Colomer, J.M. 2009. *Ciencia de la política*, Barcelona: Ariel Ciencia Política

Del Aguila, R. (comp.). 1997. *Tratado de Ciencia Política*, Madrid: Trotta

Vallès, J.M. 2007. *Manual de Ciencia Política*, Barcelona: Ariel.

2) Les lectures obligatòries per als controls de lectura i seminaris:

Lukes, S. 2007. *El poder: un enfoque radical*, Madrid: Siglo XX. [diverses edicions].

Macpherson, C.B. 1982. [1977]. *La democracia liberal y su época*. Madrid: Alianza Editorial.

Maquiavel, N. [1513]. *El Príncipe*. [diverses edicions].

Bobbio, N. 1995. *Dreta i esquerra: raons i significats d'una distinció política*, València: Afers. [diverses edicions]

3) Les lectures complementàries:

Aguilera de Prat, C. R. i Martínez, R. 2000. *Sistemas de gobierno, partidos y territorio*.

Madrid: Tecnos. Capítols 3 i 5.

Anderson, G. 2008. *Federalisme: una introducció*. Barcelona: Institut d'Estudis Autonòmics. [també hi ha la versió en pdf].

Anduiza, E. i Bosch, A. 2004. *Comportamiento político y electoral*. Barcelona: Ariel. Capítol 1.

Berstein, S. 1996. *Los regímenes políticos del siglo XX*. Barcelona: Ariel. Capítols 1 i 6.

Botella, J. 1997. "En torno al concepto de cultura política: dificultades y recursos" a Pilar del Castillo i Ismael Blanco (eds.): *Cultura política: enfoques teóricos y análisis empíricos*. València: Tirant lo Blanch.

Crossman, R.H.S. 1965. *Biografía del Estado moderno*. Mèxic: FCE. Capítols 1 i 2.

Del Águila, R. (ed.) 1997. "La política: el poder y la legitimidad", a Del Águila, 1997.

Guibernau, M. (dir.) 2000. *Nacionalisme. Debats i dilemes per a un nou mil·leni*. Barcelona: Proa. Capítols: capítol 1 (Kymlicka), capítol 2 (Taylor), capítol 3 (Cardús), capítol 4 (Miller), capítol 5 (Llobera), capítol 6 (Smith).

Held, D. 1997. *La democracia y el orden global*. Barcelona: Paidós. Capítols 2 i 3.

Leftwich, A. 1987. *¿Qué es la política? La actividad y su estudio*. Mèxic: FCE. Capítols: Introducció, 1, 4 i 7.

Lijphart, A. 1999. *Modelos de democracia*. Barcelona: Ariel. Capítols 2 i 3.

Lindblom, C. E. 1991. *El proceso de elaboración de políticas públicas*. Madrid: MAP.

Macridis, R.; Hulliung, M. 1998. *Las ideologías políticas contemporáneas*. Madrid: Alianza. Capítol 1.

Molins, J. 1998. "La teoría de grupos", working paper, núm 143. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials. [també hi ha la versió en pdf].

Requejo, F. 1990. *Las democracias. Democracia antigua, democracia liberal y Estado de Bienestar*. Barcelona: Ariel. Capítol 8.

Sartori, G. 1992. *Partidos y sistemas de partidos*, Madrid: Alianza. Capítols 1, 2, 5 i 6.

Torrens, X. 1998. "Els sistemes electorals", a M. Caminal (1998).

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Setmana 1	Classes magistrals: Temes 1-2	Aula		1.1. Descriure i emprar adequadament els principals conceptes en l'àmbit de l'estudi de les relacions entre la política i la societat: regulació del conflicte social, poder polític i legitimació, sistema polític.
Setmana 2	Classes magistrals: Tema 3.	Aula		
Setmana 3	Classes magistrals: Tema 4.	Aula		
	Control de lectura i debat en grup reduït	Aules a determinar	S. Lukes: El poder, un enfocament radical.	
Setmana 4	Classes magistrals: Tema 5	Aula		1.2. Exposar els elements clau que expliquen l'aparició de l'estat i la seva evolució (de l'Estat absolut a l'estat del benestar)
Setmana 5	Classes magistrals: Tema 5 i 6	Aula		1.1. (b) Definir els conceptes de la ciència política relatius a aquests fenòmens.
Setmana 6.	Classes magistrals: Tema 6 i 7.	Aula		1.6. Analitzar i valorar críticament el funcionament de les diferents institucions estatals.
Setmana 7.	Classes magistrals: Tema 7 i 8.	Aula		9.4. (b) Distingir entre les anàlisis de la ciència política i els judicis de valor sobre la democràcia, els drets

				humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
Setmana 8.	Control de lectura i debat en grup reduït	Aules a determinar	N. Maquiavel: El Príncep	1.1. Descriure i emprar adequadament els principals conceptes en l'àmbit de l'estudi de les relacions entre la política i la societat: regulació del conflicte social, poder polític i legitimació, sistema polític.
	Classes magistrals. Tema 9.	Aula		1.5. Definir el concepte de dictadura, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
Setmana 9.	Classes magistrals. Tema 9 i 10	Aula		1.4. Definir el concepte de democràcia, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
Setmana 10.	Classe magistral. Tema 10.	Aula		1.4. Definir el concepte de democràcia, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
	Control de lectura i debat en grup reduït	Aules a determinar	CB Macpherson: La democràcia liberal y su época	1.4. Definir el concepte de democràcia, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
Setmana 11.	Classes magistrals. Tema 11.	Aula		1.7. Exposar les formes de govern que emanen les diferents relacions que poden tenir els poders de l'Estat.
Setmana 12.	Classes magistrals. Tema 12.	Aula		1.6. Analitzar i valorar críticament el funcionament de les diferents institucions estatals.
Setmana 13.	Classes magistrals. Tema 13 i 14.	Aula		1.6. Analitzar i valorar críticament el funcionament de les diferents

				institucions estatals.
SEGON QUADRIMESTRE				
Setmana 14.	Classes magistrals. Tema 15.	Aula		1.8. Descriure els sistemes electorals i avaluar les conseqüències de la seva posta en marxa.
Setmana 15.	Classes magistrals. Tema 15 i 16.	Aula		1.3. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques.
Setmana 16.	Classes magistrals. Tema 17.	Aula		1.3. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques.
Setmana 17.	Classes magistrals. Tema 18.	Aula		1.3. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques. 9.4. (b) Distingir entre les anàlisis de la ciència política i els judicis de valor sobre la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
Setmana 18.	Classes magistrals. Tema 19.	Aula		1.3. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques.
Setmana 19.	Control de lectura i debat en grup reduït	Aules a determinar	N. Bobbio: Esquerra i Dreta.	1.3. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques.
	Classes magistrals. Tema 20.	Aula		1.9. Descriure els actors polítics i valorar críticament el comportament polític en diferents sociopolítics i històrics.
Setmana 20.	Classes magistrals. Tema 21.	Aula		1.9. Descriure els actors polítics i valorar críticament el comportament

				polític en diferents sociopolítics i històrics.
Setmanes 21-22	Classes magistrals. Tema 22.	Aula		1.9. Descriure els actors polítics (partits) i valorar críticament el comportament polític en diferents sociopolítics i històrics.
Setmana 23.	Classes magistrals. Tema 23.	Aula		1.9. Descriure els actors polítics (partits) i valorar críticament el comportament polític en diferents sociopolítics i històrics.
Setmanes 24-25.	Classes magistrals. Tema 24.	Aula		5.1. (b) Demostrar si aquestes polítiques provoquen conflictes o responen a un consens.
Setmana 26.	Classes magistrals. Tema 25.	Aula		5.2. (b) Emprar aquesta demostració per interpretar com es posa en pràctica una decisió política.

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Setmana 3	Pregunta/es sobre la lectura	Aula	S. Lukes: El poder, un enfocament radical	1.1. Descriure i emprar adequadament els principals conceptes en l'àmbit de l'estudi de les relacions entre la política i la societat: regulació del conflicte social, poder polític i legitimació, sistema polític.
Setmana 8	Pregunta/es sobre la lectura	Aula	N. Maquiavel: El Príncep	1.1. Descriure i emprar adequadament els principals conceptes en l'àmbit de l'estudi de les relacions entre la política i la societat: regulació del conflicte social, poder polític i legitimació, sistema polític.

Setmana 10	Pregunta/es sobre la lectura	Aula	C.B. Macpherson: La democràcia liberal y su época.	1.2. Exposar els elements clau que expliquen l'aparició de l'estat i la seva evolució (de l'Estat absolut a l'estat del benestar) 1.4. Definir el concepte de democràcia, descriure els seus diferents models i valorar críticament el seu funcionament.
Setmana 19	Pregunta/es sobre la lectura	Aula	N. Bobbio: Dreta i esquerra.	1.3. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques .
30 d'abril (data límit)	El treball sobre el Ple de l'Ajuntament	A classe o la bústia		1.6. Analitzar i valorar críticament el funcionament de les diferents institucions estatals.